

INFORME OBSERVACIÓ DOCENT (*JOBSHADOWING*)

Oreto Doménech, Cefire d'Elda
Àmbit de Plurilingüisme

1. Contextualització de la visita

Presentem un informe sobre la visita al [*Federal Secondary Colleges of Engineering*](#) a Mödling (HTL Mödling), als afores de Viena. Aquesta visita estava prevista per a desenvolupar-se durant els proppassats dies del 9 al 14 de març i, tot i que es va iniciar, es va veure trencada per causa de l'alerta sanitària del Covid-19.

L'observació docent en aquest centre s'emmarca dins del *Consorti Erasmus + KA1 en Coeducació i inclusió educativa* en el qual participen 8 centres d'Educació Secundària de Biar, Villena, Elda, Petrer i Novelda i que s'està desenvolupant al Cefire d'Elda. La gestió d'aquest projecte temàtic en inclusió educativa per part de l'equip del Cefire d'Elda té tres vessants:

- la tasca burocràtica i de gestió econòmica del projecte europeu Erasmus+ KA1
- el disseny pedagògic i didàctic de la formació aparellada al projecte europeu
- la comunicació i col·laboració amb altres centres educatius europeus amb l'objectiu de teixir xarxes d'inclusió educativa reals, sòlides i duradores.

Per tot això al Cefire d'Elda es va conformar un equip interàmbits que hem treballat plegats per a la més òptima consecució dels objectius del projecte i que ha implicat, en major o menor grau, d'una manera o d'una altra, tot l'equip del Cefire d'Elda.

Podeu conèixer tota l'estructura i l'organització del projecte en aquest document: [Erasmus + KA1 en Coeducació i inclusió \(Cefire d'Elda\)](#)

2. Preparació de la visita

En aquest centre educatiu de Formació Professional, el *Federal Secondary Colleges of Engineering* a Mödling, [HTL Mödling](#), estudien uns 3500 estudiants d'entre 14 i 19 anys a 12 departaments professionals diferents especialitzats en diversos camps de l'enginyeria (per exemple, Enginyeria Mecànica, Enginyeria Ambiental, Enginyeria de la Construcció, Mecatrònica, Electrònica, Disseny d'Interiors, etc.). També tenen un departament per a estudiants interns amb prop de 300 estudiants que hi viuen (amb tot el personal de cuina i manteniment que això implica) i un claustre de 400 professors i professores, més un treballador social.

Aquest contacte ens va arribar a través de la primera mobilitat del Consorci que va tindre lloc el mes de juliol del 2019 i que va consistir en un curs de temàtica inclusiva a Xipre. En aquell curs es van trobar professors d'arreu d'Europa amb una inquietud comuna: la inclusió i l'equitat educativa. La coneixença d'una de les professores d'aquest centre a Àustria a través d'un dels nostres centres de secundària va fer que poguérem contactar amb ella i valorar la possibilitat de la visita a aquest centre.

Tot i que es tractava d'un centre educatiu allunyat en l'estructura i en la tipologia (ja que és únicament de FP) dels centres de secundària participants al Consorci, vam valorar que seria una oportunitat interessant poder conèixer-lo i fer-hi la immersió educativa per diversos motius. Les edats de l'alumnat que hi assisteix són, per les característiques del sistema educatiu austríac, les mateixes del nostre alumnat d'ESO, Batxillerat i FP als centres de secundària i, a més, el centre ens ofería poder observar com s'interpretava i es posava en pràctica la inclusió educativa en un context educatiu tan ampli, divers i complex.

Després d'establir un primer contacte amb la professora Sra. Michaela Kwas (especialitat alemany i anglés), que també és membre de l'equip Erasmus del centre, en el qual es va enviar un breu resum amb les característiques i els objectius del Consorci, vam passar a una fase de coneixement mutu més aprofundit.

A més de les característiques organitzatives del centre educatiu, vam poder saber en les nostres converses per correu electrònic, que també acullen a Mödling 17 joves amb necessitats especials, a més dels seus propis estudiants. A banda de les classes habituals, ofereixen classes especials per a refugiats on ensenyen alemany com a llengua estrangera o (per a aquells que ja tenen un bon alemany) classes on els joves refugiats poden posar-se al dia i preparar-se per als exàmens que els estudiants austríacs han de fer quan tenen 14 anys. També ofereixen un curs específic que revisa tots els continguts bàsics per a estudiants que estan fallant en el primer any a l'escola.

En aquest centre, on hi ha estudiants els orígens dels quals són d'arreu del món amb diferents religions i amb diversos idiomes, la tolerància i l'acceptació són temes importants. Existeix formació en distintes religions i també l'assignatura "Competències socials i individuals" durant els dos primers anys i també se centren en intentar augmentar l'interés de les xiquetes en feines i matèries tècniques. A més del professorat, hi ha un treballador social amb despatx a les instal·lacions de l'escola amb qui treballen de prop.

Nosaltres vam informar el centre de Mödling a través de la professora Kwas de les característiques dels nostres centres i també ens vam oferir a participar activament en la visita i a proporcionar-los informació sobre el nostre sistema educatiu i sobre com ens estem organitzant aquí, com també a oferir algun tast de la nostra cultura i tradicions.

3. Programa de la visita i fase de preparació de la mobilitat des del Cefire

Després d'aquesta fase de coneixement on vam posar en comú, tant des del Cefire com a centre de formació i amb el coneixement de la realitat dels nostres centres de secundària, com des de Centre *HTL Mödling*, tot allò que ens podia enriquir mútuament, vam elaborar en col·laboració el programa de la visita pedagògica.

El programa va acordar-se de la manera següent:

Monday, 9th March 2020:

9:00 – 12:00: Welcome – meeting with headteacher/heads of department, tour of the site, boarding department, workshops

Lunch

2:00 – 4:00: Observations in classes as required

Tuesday, 10th March 2020:

9:00 – 12:00: Job shadowing Social Personal Competence classes, Special Support classes for first year students/German as a Second Language classes, insights into the Austrian school system

Lunch

2:00 – 4:00: Observation in classes

Wednesday, 11th March 2020:

9:00 – 12:00: job shadowing in various workshops – hands-on education

Lunch

2:00 – 4:00: Observation in classes

Thursday, 12th March 2020: visit to Vienna Teacher Training Institute and Vienna University

Friday, 13th March: 2020: visit to the Austrian Ministry of Education

Volíem que la visita fóra d'aprenentatge però que també servira per a establir un lligam amb els centres i els docents d'allí i, atès que no pot existir una relació sense diàleg, nosaltres també vam voler aportar allò que estem fent i construint ací.

Per això vam elaborar un breu informe de [com s'estructura la formació del professorat al País Valencià](#) i també **alguns documents relacionats amb el Consorci temàtic en educació inclusiva per a infantil i primària** que hem sol·licitat com a projecte Erasmus + KA1 per al curs 2020-2021:

- [Resum executiu del projecte](#)
- [Disseny pedagògic i contextualitzat del projecte](#) (on s'explica la connexió amb el present projecte de secundària)
- [Sistema de baremació dels centres](#) que s'hi van presentar (16 centres d'Infantil i primària del nostre Cefire).

Els centres de secundària que hi assistiren havien preparat diferents vídeos de presentació dels seus centres i jo, de manera més personal però també des de la perspectiva de l'assessoria de plurilingüisme a Elda, també havia preparat [una breu presentació](#) sobre la realitat lingüística, cultural i històrica del País Valencià (amb tast de torrons i lliçó de danses inclosos) per compartir-la amb un grup d'alumnes de la professora que era el nostre contacte, la Sra. Michaela Kwas.

També vam aportar [els documents de qualitat i compromís Erasmus](#) de cada professor i centre i el nostre com a Cefire. Al centre de Mödling (HTL Mödling) ens van firmar els documents de qualitat i compromís i també ens van elaborar el certificat d'assistència a la mobilitat, però només un parell d'hores després d'això Àustria va decretar el tancament de tots els centres docents universitaris, el Departament d'educació i el Centre de professorat i tots els edificis públics (museus, teatres, biblioteques...) i a l'*HTL Mödling* es va fer un claustre d'urgència on es va informar de l'imminent tancament de totes les escoles.

La mobilitat es va acabar abruptament, les expectatives dels professors assistents es van trencar i va ser una situació emocional difícil de gestionar. Per això, tot i que els documents de qualitat i compromís Erasmus es van firmar i que la nostra professora de contacte, la Sra. Michaela Kwas, va fer tots els possibles per trobar alternatives per tal

que poguérem aprofitar la visita de la millor manera, el programa no es va complir en més del 50%.

Assenyalem en color vermell allò que no es va complir del programa:

Monday, 9th March 2020:

9:00 – 12:00: Welcome – meeting with headteacher/heads of department, tour of the site, boarding department, **workshops**

Lunch

2:00 – 4:00: **Observations in classes as required**

Tuesday, 10th March 2020:

9:00 – 12:00: Job shadowing Social Personal Competence classes, Special Support classes for first year students/German as a Second Language classes, insights into the Austrian school system **(es va fer mitjançant entrevistes individuals, però sense contacte amb grups).**

Lunch

2:00 – 4:00: **Observation in classes**

Wednesday, 11th March 2020:

9:00 – 12:00: job shadowing in various workshops **– hands-on education**

Lunch

2:00 – 4:00: **Observation in classes**

Thursday, 12th March 2020: **visit to Vienna Teacher Training Institute and Vienna University**

Friday, 13th March: 2020: **visit to the Austrian Ministry of Education**

L'alarma pel Coronavirus va fer que ens allotjaren en una zona on a penes teníem contacte amb estudiants, l'àrea més antiga i pendent de renovació de l'internat. Vam ser ben atesos pel professorat, però no vam entrar a classes de les matèries comunes on els grups d'alumnes es concentren, només als tallers on els espais eren amplis i hi havia bona cosa de ventilació. Durant el dimarts de matí i el dimecres de matí vam observar els tallers de cicles formatius (més de 30 edificis diferents) i vam tenir entrevistes individuals amb diferents professors de les àrees relacionades amb la inclusió educativa. El programa de dijous i divendres va quedar anul·lat, tot i que ens van proporcionar el contacte

d'una assessora del centre de professors de Viena, però no vam poder acordar cap entrevista amb ella perquè vam decidir tornar a Alacant. La visita a la Universitat va ser substituïda per una entrevista a una estudiant que estava fent les seues pràctiques al centre que ens va explicar com funcionava la Universitat respecte a la formació del professorat de primària i secundària a Àustria. Vam rebre un tracte exquisit, tot i que en la distància, i ens van atendre en tot moment.

Com a proposta de millora d'aquesta fase, i després de les circumstàncies viscudes, seria recomanable, a més de la reunió de preparació del viatge, **fer una sessió formativa prèvia** amb el professorat que hi assisteix a la mobilitat que incloguera alguna dinàmica per fer aflorar expectatives sobre la visita i posar-les en comú. També seria interessant en aquesta sessió incloure un *role play* sobre situacions difícils que es poden donar durant la visita, que també és una manera de fer grup abans de viatjar, i acordar un guió per a l'observació que continga els ítems a observar i la manera com posarem en comú tot allò observat mentre dura la mobilitat i després d'acabar-se.

Tot i així, com s'ha demostrat en aquesta ocasió, mai estem preparats per a les dificultats que ens podem trobar en un viatge educatiu a l'estranger. Aquest informe vol rescatar tot el que va haver d'aprenentatge en la breu experiència de tres dies que vam viure a l'*HTL Mödling*, tot i que l'experiència viscuda per cada professor assistent i per mi mateixa sempre és quelcom personal i intransferible.

4. Registre d'observacions

S'ha de tenir en compte, que aquestes notes s'han pres a partir de les observacions dels cicles FP, de les entrevistes amb professorat i de les converses amb la Sra. Kwas i dos alumnes que ens feien d'acompanyants, que van ser pràcticament les úniques persones amb qui ens vam relacionar. Després de la tornada i amb el confinament, no hem pogut posar en comú les impressions amb els altres professors que van assistir a la mobilitat.

Són les notes d'observació del dimarts 10 de matí (9-13) i de vesprada (fins les 17) i del dimecres de matí (9-13), ja que de vesprada ja estàvem a Viena disposats a viatjar el dijous de matí.

El dilluns de matí, el 9 de març, jo no havia arribat encara a Àustria, però el programa establert es va acomplir per als professors visitants amb alguna xicoteta variació: l'equip directiu i els caps de departament van donar-los la benvinguda, se'ls va mostrar els edificis d'Internat, un de completament renovat i un altre molt antic on els havien allotjats i se'ls va fer una [panoràmica del sistema educatiu austríac](#) (sense cap documentació, dossier o presentació preparades per als professors visitants).

El dilluns de vesprada, no es van fer les observacions en classes sinó que es va fer l'observació d'una part dels tallers o cicles d'FP, acompanyants per dos alumnes de Michaela Kwas que anaven explicant tot allò que es visitava i amb el professorat que estava en les seues classes i que també explicava el que es feia a cada taller i contestava totes les preguntes que feien els companys professors.

Monday, 9th March 2020:

9:00 – 12:00: Welcome – meeting with headteacher/heads of department, tour of the site, boarding department, **workshops**

Lunch

2:00 – 4:00: **Observations in classes as required**

Els nostres professors tenien un [guió de registre](#) que havia aportat el company de l'IES Monastil i que és el guió que s'usa per al Pla de transició entre primària i secundària.

Tuesday, 10th March 2020:

9:00 – 12:00: Job shadowing Social Personal Competence classes, Special Support classes for first year students/German as a Second Language classes, insights into the Austrian school system **(es va fer mitjançant entrevistes individuals, però sense contacte amb grups).**

Lunch

2:00 – 4:00: **Observation in classes**

Wednesday, 11th March 2020:

9:00 – 12:00: job shadowing in various workshops – **hands-on education**

Lunch

2:00 – 4:00: **Observation in classes**

Dimarts dia 10 de març de matí es va fer observació a alguns dels tallers de diferents cicles formatius que no s'havien visitat el dia anterior, acompanyats dels estudiants de Michaela Kwas, i també es va firmar el document de qualitat i compromís. A migdia se'ns va informar de l'alerta sanitària i se'ns va convidar a marxar del centre a fer turisme perquè de vesprada tenien un claustre extraordinari per a tractar del tema. Perplexa, vaig parlar amb Michaela Kwas i vam acordar una mena de programa alternatiu per poder aprofitar les hores que necessàriament i obligatòria hauríem d'estar allí i va preparar-nos les entrevistes amb professors que van tindre lloc el dia 10 de vesprada i el dia 11 de matí. La Sra. Kwas tenia previst disposar dels dies del 10 al 14 de març per poder-nos acompanyar perquè els seus grups d'estudiants tenien una visita a Portugal, però tot s'havia anul·lat i no va poder estar amb nosaltres sinó que havia de fer classes. Tot era molt confús però vam ser atesos molt correctament i amb amabilitat i vam poder gestionar un vol per al dijous de matí.

MATÈRIES COMUNES, MATÈRIES ESPECÍFIQUES DE CADA CICLE FORMATIU I ALTRES.

Podeu investigar sobre els cicles formatius i totes les famílies professionals del centre en [l'apartat corresponent de la seua web](#) (només en alemany, però hi ha molts vídeos i fotos).

Als cicles hi ha aproximadament un 50% de matèries comunes (informàtica, alemany, anglés, història...). En l'aula d'informàtica ens van explicar que, en les matèries comunes, amb més de 20 alumnes

(exactament amb 21) s'estableix la codocència en l'aula i que era bastant dur per al professorat quan tenies un grup de 19 alumnes perquè no podies oferir tanta qualitat com amb 2 professors. Aquesta va ser l'única matèria comuna que vam poder observar amb alumnes. La informàtica tenia un temari general de cultura digital, de programes bàsics de processament de textos i dades, presentacions i després altres programes més específics usats en alguns cicles i el muntatge d'una intranet, com a contingut més complex. En el muntatge de la intranet el professorat indicava que tenia problemes de recursos i de connexió adequada.

Hi ha cicles formatius bàsics i després un grau mitjà i un grau superior. En total són quatre o cinc anys, el primer any és el bàsic i és com d'introducció, és el curs on es fan les mesures educatives especials amb l'alumnat que està fallant en algunes matèries. Després de 4 o 5 anys de cicles, segons algunes diferències entre cicles, amb una prova es pot accedir a la Universitat. Amb tot, ens van explicar que els alumnes que cursaven el cicle de disseny d'interiors tenien tan bona formació que molts cursaven després arquitectura còmodament i que els alumnes dels cicles tècnics consideraven que estaven tan ben formats en enginyeria que passava el mateix. Tot i que molts d'ells decidien no anar a la Universitat perquè accedien a llocs de treball altament qualificats amb bon nivell de vida i decidien no seguir estudiant. El percentatge d'accés al mercat laboral, segons ens van explicar, era altíssim, a prop de la plena contractació.

En les matèries específiques de cada cicle sol haver-hi uns 40 alumnes per nivell, però mai estan junts als tallers, ja que absolutament tots els tallers funcionen en equips de 5 a 7 alumnes amb un professor. Cada equip d'alumnes amb el seu professor treballa per projectes concrets de cada cicle, o bé aprendre un procés (en el cas d'automoció, per exemple, aprendre a revisar el sistema electrònic d'un cotxe) o bé fer un producte (un moble, en el cas del cicle de fusteria, per exemple).

Una cosa a destacar és que hi ha empreses que deixen als diferents cicles formatius màquines caríssimes que el centre no podria comprar perquè les usen en l'aprenentatge i les empreses ho fan de franc perquè consideren que això és bo ja que després els alumnes, quan s'incorporaran al mercat laboral, sabran usar eixes màquines concretes i no unes altres d'altres "marques".

El mateix passa amb els motors de cotxes, que les diferents empreses d'automoció deixen els últims motors que han fabricat a l'escola perquè els alumnes aprenguen i practiquen amb ells a barata de passar a les empreses un informe elaborat pels propis alumnes on detecten possibles fallades del motor o defineixen marges de millora del motor. D'aquesta manera els alumnes estan ben formats amb accés a l'últim motor que s'ha llançat i l'empresa té com un test precoç de la màquina.

En cicles com el de fusteria, el nivell superior del qual és disseny d'interiors, fan com una mena d'aprenentatge servei mitjançant el qual fan mobles que donen a les escoles (sense comprar-los, donats). Per a eixos projectes hi ha empreses que donen la matèria primera o que la venen al centre molt barata.

En el cicle de mecànica i mecatrònica ens van mostrar l'aula amb impressores 3D: els alumnes que ens guiaven tot el dia eren d'aquest cicle i explicaven molt orgullosament coses dels seus estudis (16 anys). També estaven molt pagats de les màquines de mecatrònica alemanyes i austríaques que consideraven millors que les impressores 3D. Aquestes màquines caríssimes eren esponsoritzades per empreses d'Àustria i Alemanya i també d'altres països, com un projecte amb Suïssa on els alumnes de Mödling i els de Suïssa col·laboraven plegats en un fer alguna cosa on s'usava la mateixa màquina.

Es calcula que el percentatge de dones que cursa cicles formatius en aquest centre és entre el 20% i el 40%. Els percentatges més baixos de dones es donen als cicles de motor i els més alts als cicles de disseny d'interior, que arriba a un 90% de dones.

El centre no té cap programa específic de tecnologies i dones, ni tampoc de coeducació, però tant en la [pàgina web](#) com en tots els panells de fotografies que trobem al centre hi ha moltes fotos de xiques en tots els cicles. També es fa propaganda amb eixes mateixes fotografies a les escoles de primària i hi ha un [equip de gènere](#) amb dones de cada departament.

Quan els vam preguntar per la manera d'avaluar, en les matèries comunes era amb exàmens i per semestres. Però en les matèries específiques de cada cicle el seguiment de l'alumnat era tan estret, en paraules dels mestres, que amb grups de 5 a 7 alumnes pràcticament cada projecte o procés era una avaluació contínua i l'alumne anava progressant amb les indicacions del mestre, tot i que els docents també elaboraven un informe amb qualificacions i descriptiu d'aptituds de l'alumne.

El contacte amb les famílies no és molt habitual, només quan hi ha algun alumne a qui es decideix ajudar de manera especial (hi contacta el mestre tutor) perquè està suspenent o que té un comportament disruptiu o està trist o deprimat que aleshores es deriva al Treballador social el qual només informa la família si troba que la situació que presenta l'alumne és un tema del qual legalment ha d'informar.

ALEMANY PER A ESTRANGERS

Entrevista amb la professora d'alemany per a estrangers.

No en cada curs lectiu s'ofereix l'assignatura d'alemany per a estrangers. Depèn del nivell d'alfabetització en alemany dels alumnes que arriben al centre. En cursos anteriors han tingut algun grup d'alemany per a estrangers, on hi havia refugiats de Síria i l'Afganistan amb un nivell d'alfabetització 0 en alemany. En eixos casos, a més del curs d'alemany hi ha alumnes voluntaris que els acompanyen per a facilitar-los la integració i l'acolliment.

Es tracta d'un curs intensiu especialment dissenyat per a la immersió lingüística, de sis setmanes i sis hores a la setmana, després de les classes habituals. El curs aplega tot l'alumnat que necessita aprendre la llengua i mescla edats i nivells. Segons l'alumne que feia de traductor de la professora d'alemany a l'anglès, l'atenció en eixes classes és molt individualitzada i la professora era molt rigorosa i exigia un estàndard molt alt, però les seues formes eren molt amables i això feia que els alumnes s'esforçaren més i pogueren avançar i que la por al fracàs no els impedira aprendre.

Amb aquest curs intensiu d'alemany, segons la professora, els alumnes eren capaços de seguir les classes ordinàries amb un nivell de competència lingüística acceptable després de sis mesos.

La professora considerava que el més important era centrar-se amb molta intensitat en la gramàtica per tal que l'alumnat entenguera i interioritzara molt bé com funcionava la llengua alemanya i quan això ja estava molt treballat aleshores es començaven a practicar les competències i habilitats. Com que l'alumnat no s'entén entre sí perquè parlen llengües diferents això els obliga a usar l'alemany a tothora i fa que així aprenguen més ràpid, junt amb l'ambient i context, on tot és en alemany.

La professora Kwas em va explicar que hi havia altres llocs d'Àustria fronterers amb altres països on altres llengües com el búlgar i l'italià eren presents d'alguna manera en el sistema educatiu, però no me'n va poder parlar amb detall. Les fronteres lingüístiques no coincideixen amb les de l'estat, com és habitual a tota Europa.

CLASSES ESPECIALS DE SUPORT A L'ALUMNAT DE PRIMER ANY

Es tracta d'una intervenció molt especial i interessant, ja que és com un pla de joc que consisteix en unes classes intensives de continguts

previs i bàsics per a l'alumnat de primer any que està suspenent. No és un curs establert, sinó que es crea de manera exprés i segons si es necessita o no. La càrrega lectiva es contempla en el total d'hores del professorat i, si no cal aquesta mesura, eixa càrrega lectiva el professorat la dedica a una altra cosa.

Després del primer trimestre, si el professorat que imparteix les classes de primer any detecta que un o més alumnes estan suspenent en bastants assignatures, se'ls posa en un grup on intensivament es repassen tots els continguts previs que el professorat considera que són els que fan que l'alumnat estiga suspenent perquè no els tenen ben assolits (bàsicament d'anglés, alemany i matemàtiques) durant el segon trimestre i al tercer trimestre tornen a la seua classe de referència. Segons el centre és un sistema que fa 10 anys que el tenen i que consideren d'èxit per als alumnes que, en un percentatge alt, poden superar el primer curs de manera ordinària.

COM ES FORMEN ELS MESTRES I PROFESSORS A ÀUSTRIA

Entrevista amb l'alumna en pràctiques (Anglés, Alemany i Història) de Michaela Kwas.

Aquesta entrevista va substituir la visita a la Universitat, on algú ens havia d'explicar com s'organitzen els estudis de mestres i professors a Àustria.

Aquell qui vol dedicar-se a l'ensenyament a Àustria, siga per primària o secundària, ha de cursar un "Bachelor of education" i un Màster corresponent en la Universitat. Cada especialitat que es tria, es cursa en la Facultat específica de tal especialitat. Però si el que vols és ensenyar ciències i no estar en un laboratori, aniràs a la Facultat de Biologia però no cursaràs Biologia sinó "Bachelor of education" dins de Biologia. D'aquesta manera les assignatures "troncals" de la carrera normal de Biologia també són cursades pels mestres i professors que faran classes a escoles i instituts, però després tenen un itinerari diferent.

Com és l'accés a la universitat? Es fa una prova de cultura general que el 80% de l'alumnat supera sense estudiar massa o gens. Si la suspens, que és quan el resultat de la teua prova és inferior al 30%, t'envien a un psicòleg que et fa un test de maduresa. Si superes el test de maduresa i el psicòleg ho recomana així, es confia en tu perquè sigues capaç d'enfrontar una carrera universitària.

Aquesta alumna ens explica que a Àustria es valora molt que el professorat estiga ben format però que és molt més important que tinga vocació i li agrade ensenyar. Considera ella que el pràcticum del Màster s'hauria d'ampliar, perquè "només" tenen la possibilitat d'observar unes 20 classes i d'impartir unes 5 o 6 classes i, tot i que en la carrera, durant el "Bachelor" solen impartir unes 5 o 6 classes també, troba que aquesta pràctica és insuficient. Ella ha impartit més classes que la mitjana perquè en lloc d'especialitzar-se en dues matèries (obligatori en impartir almenys dues matèries i especialitzar-se en dues matèries) ella s'ha volgut especialitzar en tres (anglès, història i alemany). Així ha pogut impartir unes 20 classes durant els estudis i unes altres 20 durant el practicum i ha pogut observar unes 60 classes. Ara està acabant el practicum i ja té molta més experiència que altres companys i, a més, està formant-se amb Seminaris i Cursos de Tractament Integrat de Llengua i Continguts.

Si has impartit més classes i tens més especialitats és més fàcil treballar de professora o mestra. Hi ha combinacions que no tenen tantes eixides com altres. Per exemple combinacions com la seua o com per exemple Química i anglès tenen molta eixida ara perquè el govern austríac vol afavorir el CLIL (Content and Language Integrated Learning).

Fa 20 anys que es va eliminar el sistema per oposició d'accés al cos docent a Àustria. El govern i les universitats, junts, obrin un període de borsa perquè la gent que ha acabat el "Bachelor of education" s'hi apunte i els Headteachers de les escoles i instituts contacten amb la borsa i puguen entrevistar els candidats i així decideixen si els

contracten o no. Si ja has acabat el Màster et contracten per tres anys en una escola o institut i si no l'has acabat encara, ja pots treballar si et contracten, però et fan un contracte d'un any.

La percepció és que pots treballar molts anys en el mateix centre, si no fas alguna cosa molt greu o el teu funcionament no és adequat de manera sistemàtica. Habitualment als centres no els agrada canviar de professorat molt sovint, prefereixen personal estable.

TREBALLADOR SOCIAL, ASSIGNATURA DE COMPETÈNCIA SOCIAL, ESCOLA D'ESTIU PELS QUI COMENCEN

Entrevista amb el treballador social

El treballador social ens va explicar quin era el seu paper al centre, en què consistia l'assignatura de competència social, com treballava ell junt amb el professorat i l'alumnat la convivència i la seua participació a l'escola d'estiu pels alumnes que han de començar primer. Ell té la jornada completa a *HTL Mödling*, però altres treballadors socials tenen l'horari compartit en dues escoles, cosa que fa més difícil la faena perquè estant en un lloc és com el coneixes millor i més bé pots treballar.

El treballador social (de formació pareguda a la que tenen ací els qui estudien treball social) no és un orientador ni algú a qui deriven sempre els alumnes disruptius. És una persona externa als mestres i externa a les famílies que funciona com un conseller adolescent i que té les portes del seu despatx obertes perquè els alumnes que ho necessiten puguin confiar en ell.

Pensa que el seu despatx ha de ser un espai on els adolescents es puguin sincerar i compartir els seus neguits. Només hi ha un límit que ell ha de respectar, el de la llei (quan es tracta d'alguna cosa on la llei toca, consum de drogues, violència, pensaments de suïcidi, etc. és quan

ell es posa en contacte amb famílies, departament de justícia, professors o tutors).

El treballador social considera que fa el paper “dels braços privats del benestar social” i que el seu paper és el de “counseling” a joves i adolescents, escolta activa, estratègies, ànims, guardar secrets adolescents... Si eixos secrets són perillosos per a ells o posen en perill altres persones, aleshores ell contacta amb les famílies i s'inicia el protocol que calga i fins on calga arribar. El professor enfronta problemes de comportament i, de vegades, envia alumnes al treballador social amb la finalitat que parle amb ells, no com a càstig o per sermonejar. El treballador social només està allí per escoltar-los en un entorn segur on intenta donar-los confiança perquè se senten més apoderats, construir amb ells una relació honesta i que vegem que anar a parlar amb ell és fàcil.

En este punt vam parlar del suïcidi adolescent i vam debatre sobre si aquesta figura de treballador social més psicòleg o conseller, acompanyant dels adolescents, un poc fora de les famílies i del professorat, potser era un rol molt positiu per a la prevenció del suïcidi adolescent, algú neutral però proper en qui confiar.

També ens va explicar que l'educació a Àustria era obligatòria només fins als 14-15 anys però que fins als 18 les famílies tenien l'obligació legal que els seus fills estiguessen fent alguna cosa, o bé reglada o bé no reglada, com cursos fora d'escoles, aprendre un ofici. Ningú abans dels 18 pot estar sense estudiar ni treballar i que si detecten una família que té un fill que està així abans del 18 s'enfronten a un problema legal molt greu.

L'assignatura de *Competència social* és com una mena de tutoria grupal que està enfocada a prevenir problemes de convivència. No la pot impartir qualsevol professor, ha de fer uns cursos sobre l'assignatura abans d'impartir-la i tot el professorat sembla que no s'hi vol formar. Per la conversa que tenim es pot deduir que oferir eixa assignatura o no

oferir-la queda al criteri de cada escola. El treballador social, de vegades, imparteix alguna sessió d'habilitats socials en eixa assignatura.

Una altra eina per a la inclusió educativa és l'equip de mediació, majoritàriament format per xiques, que hi ha al cicle formatiu de Disseny d'interior. Diu que és una eina que funciona fantàsticament però que és costosa de mantenir perquè tant les alumnes com alguns professors s'han d'anar formant en mediació, formar noves alumnes cada any i assistir a trobades de convivència sobre mediació. Considera que aquesta eina és meravellosa però la despesa d'energia i compromís que demana és tan gran que és difícil mantenir-la en el temps i que no cada any funciona igual ni tan bé l'equip de mediació.

A la pregunta sobre estratègies per reforçar les xiquetes en les carreres tècniques diu que la seua perspectiva és la d'empoderar tot l'alumnat i donar-los estratègies de comunicació i assertivitat per a la convivència i fer-los posar moltes vegades en el lloc de l'altre. Per exemple, en les classes de disseny d'interior poden haver-hi només 1 o 2 xiquets i tota la resta xiques i ell els reforça a ells, igualment fa en la classe de motor on hi ha 3 o 4 xiques i tota la resta xics, allí reforça i empodera les xiques i, en tots els casos, planteja activitats d'intercanvi de rols.

Per últim, ens va explicar una activitat que considera que funciona molt i molt bé per a la prevenció de conflictes i la bona convivència i en la qual ell i alguns professors de l'escola participen i és l'[Escola d'estiu](#) per als qui comencen. Quinze dies abans de l'inici del curs, les famílies que ho desitgen apunten els fills de primer a una *Escola d'estiu* que té lloc en el mateix centre i allí fan moltes activitats de convivència, de jocs, aprenen com funciona l'escola, en coneixen els espais, fan grupets... alguns alumnes més grans també hi participen i fan com d'acompanyament als més xicotets. Diu que així, quan comença el curs, saben què hi trobaran i poden adaptar-se millor a l'escola perquè es troben més segurs.

CENTRE DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT DE VIENA

**UNIVERSITAT
DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ DE VIENA**

Aquestes visites es van suspendre, però vaig donar a la professora Sra. Michaela Kwas un dossier amb els documents enllaçats més amunt i m'ha dit que els farà arribar quan es normalitzi la situació.

Algunes preguntes que m'hauria agradat fer al Centre de formació de professors de Viena són:

Com s'organitzen els diferents centres de professors a Àustria i als diferents estats federals? Hi ha una legislació per als Centres de professors a Àustria? Teniu formació específica i formació general o transversal? Teniu itineraris de formació organitzat per graus o nivells? Té el professorat una determinada formació obligatòria? De quantes hores? Creeu i compartiu recursos i materials per a l'aprenentatge? De quina manera es reconeix la formació del professorat?

5. Algunes fotografies

[PRESENTACIÓ DE DIAPOSITIVES](#)